

Del II af artiklen

Europæisk smertesymposium i Bella Centeret

SIP – Societal Impact of Pain

Af Landsformand Anne Bendixen

Kroniske smerter og bio-psyko-sociale aspekter

Interessen i auditoriet samlede sig især omkring mulighederne for at placere kroniske smerter, som en selvstændig diagnose i den kommende udgave af klassifikationskriterierne. Flere debatindlæg gjorde opmærksom på, de senere års stigende tilbøjelighed til at fokusere på såkaldte "somatoforme tilstande", hvor man i højere grad betoner de psykologiske aspekter af kroniske smerter i stedet for de biologiske faktorer, er et voksende problem – både for patienter, behandling og forskning.

Med de sidste års større fokus på de såkaldte somatoforme tilstande i sundhedsdebatten, har man forskudt vægten fra smerter til psykologiske forhold, hvilket er meget uheldigt. Modellerne skal være afbalancerede i deres tilgang til forholdet mellem de bio-psyko-sociale elementer.

I den hjemlige debat har en række psykiatere i flere omgange været fremme i medierne med en meget "aggressiv" strategi. Formålet er angiveligt, at man ønsker at samle en lang række fysiske diagnoser under en fælles funktionel diagnose. Man søger dermed at ændre disse til en fælles psykiatrisk diagnose, som behandles i psykiatrisk regi og ikke som somatiske sygdomme (fysiske).

I den aktuelle betaversion er der dog ikke noget, som tyder på, at man fra WHO's side vælger at flytte diagnosen fibromyalgi fra den nuværende placering med selvstændigt nummer under hovedafsnittet med reumatologiske lidelser.

Under debatten med WHO blev det ikke afklaret, om man vil kunne nå frem til at godkende kroniske smerter som en selvstændig diagnose, men professor Kress oplyste, at der er fastsat et møde med WHO, hvor dette skal drøftes med IASP's særlige arbejdsgruppe på dette område.

Det bliver særdeles interessant at høre, hvad der kommer ud af denne drøftelse.

"Der er mange "skjulte omkostninger" ud over de økonomiske. På det personlige plan, har kroniske smerter meget store konsekvenser både for helbred, arbejde, familie og økonomi. Derfor er det umådeligt vigtigt at alle disse elementer og konsekvenserne heraf synliggøres for politikerne oftest muligt"

Kroniske smerter og "usynlige omkostninger"

På symposiets sidste dag var der bl.a. et indlæg fra Anna Rosbach, som er uafhængigt medlem af Europaparlamentet. Hun betonedede bl.a., at kroniske smerter er en stor byrde for millioner af mennesker i Europa. Politikere er ikke opmærksomme på, hvor store problemer, der er tale om her, fordi det på mange måder er et usynligt problem.

Anne Rosbach understregede, at det er vigtigt at finde måder at synliggøre, hvor store økonomiske omkostninger kroniske smerter medfører for samfundene – både menneskeligt og samfundsøkonomisk. Det skal ikke blot synliggøres lokalt men i meget høj grad på nationalt niveau, så man tydeliggør virkningerne totalt set!

Der er mange "skjulte omkostninger" ud over de økonomiske. På det personlige plan, har kroniske smerter meget store konsekvenser både for helbred, arbejde, familie og økonomi. Derfor er det umådeligt vigtigt at alle disse elementer og konsekvenserne heraf synliggøres for politikerne oftest muligt.

Patienterne må arbejde målrettet på at blive organiseret også på europæisk niveau for at få den stærkest mulige stemme i forhold til de

mange overnationale beslutninger, der træffes i EU-regi.

Kortsigtede politiske beslutninger

På nuværende tidspunkt træffes der ifølge Anne Rosbach rigtig mange ”dårlige beslutninger”, som ender med at blive langt dyrere for samfundet, fordi der ikke tænkes i et længere tidsperspektiv.

Et eksempel herpå er f.eks. forsøget på at afskaffe medicintilskuddet til nye former for opioider i Danmark. Der er tale om en meget kortsigtet besparelse, som vil blive dyrere i længden, fordi de gamle medecintyper ikke er lige så hensigtsmæssige for patienterne, som de nyere og mere effektive præparater.

Man risikerer i stedet, at en meget kortsigtet besparelse vil føre til faldende funktionsniveau hos de ramte, hvis de i stedet tvinges til at gå tilbage og bruge ældre og mindre effektive præparater med flere bivirkninger, end der er tale om i forhold til en række nyere medecintyper.

Kort info: SIP – Societal Impact of Pain

I forbindelse med Danmarks EU-formandskab i første halvår af 2012, blev der d. 29 – 31. maj afholdt et smertesymposium i Bella Centeret i København. Symposiumet var det tredje af sin art, som i de foregående år har forsøgt at påkalde sig politikernes opmærksomhed – både på nationalt plan, men i høj grad også i forhold til Europaparlamentarikerne. Det foregående symposium blev afholdt i Europaparlamentet i Bruxelles i direkte dialog med parlamentarikerne.

Arrangør af symposiumet var EFIC, som står for European Federation of IASP Chapters, og værter for symposiumet var FAKS, Foreningen for Kroniske Smertepatienter, som udførte en flot indsats i forhold til arrangementet og afviklingen af dette. Hovedsponsor var medicinalvirksomheden Grünenthal.

Dette vil på længere sigt føre til stigende sundheds- og sociale udgifter – samlet set.

Anne Rosbach opfordrede alle – både sundhedsfaglige og patienter - til at kontakte hendes kontor i Europaparlamentet, med eventuelle vigtige aspekter eller oplysninger, som vil kunne kvalificere forståelsen af problemerne og dermed kunne skabe bedre løsninger i fremtidens behandling og håndtering af kroniske smerter i Europa.

Denne artikel er som tidligere nævnt kun en kort gennemgang af nogle af de emner og problemstillinger, der blev behandlet i løbet af symposiumet. Det er utrolig positivt for forskere og kroniske smertepatienter, at man på europæisk niveau hermed skaber en platform for at sprede viden om og fokus på kroniske smerter gennem disse tværfaglige symposier. Det er håbet af EFIC også fremover vil fortsætte med dette i de kommende år, da der er rigeligt at arbejde videre med.